

ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബ്രാഹിം, ദീൻ
നെന്ദിയാരണയുടെ മർമ്മം

നെന്ദിയാരണയുടെ മൂലകാരണം

അറബ്യയിൽ വിശ്വമുഖ്യ മുൻപന്തിയിൽ അവതരിച്ച കാലത്ത് 'ഇലാഹിന്റെ അർത്ഥമെന്തെന്നും 'റബ്ബ്' എന്ന് ആർക്കാണ് പറയുകയെന്നും എല്ലാവർക്കുമറിയാമായിരുന്നു. കാരണം, ഈ രണ്ടു പദങ്ങളും അവരുടെ സംഭാഷണത്തിൽ മുമ്പു മുതലേ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്താശയത്തെക്കുറിക്കാനാണ് ഈ പദങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതെന്നവർക്കറിയാമായിരുന്നു. അതിനാൽ, അല്ലാഹുവാണ് ഏക ഇലാഹും റബ്ബും. ഉല്ലാഹിയുതിലും റുബുബിയുതിലും മറ്റാർക്കും ഒരു പങ്കുമില്ല എന്നവരോട് പറഞ്ഞാൽ അവർ ചുരുങ്ങിയതും ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതുവഴി, ഇതരർക്ക് എന്താണ് നിഷേധിക്കുന്നതെന്നും എന്താണ് അല്ലാഹുവിനുമാത്രം അംഗീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതെന്നും ഒരവ്യക്തതയുംകൂടാതെ അവർക്ക് മനസ്സിലാകുമായിരുന്നു. എതിർത്തവർ, ദൈവതരന്മാരുടെ ഉല്ലാഹിയും റുബുബിയും നിഷേധിക്കുന്നതുമാത്രം എവിടെയെല്ലാമാണ് ആഘാതങ്ങളേല്ക്കുക എന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെയാണെതിർത്തത്. വിശ്വസിച്ചവരാകട്ടെ, ഈ ആദർശം സ്വീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് തങ്ങളെല്ലാം വർജ്ജിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും എന്തെല്ലാം അംഗീകരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് വിശ്വസിച്ചതും. ഇപ്രകാരംതന്നെ ഇബ്രാഹിം, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങളും അവരുടെ സംസാരത്തിൽ മുമ്പേ പ്രചാരമായിരുന്നു. ആരാണ് അബ്ദി (അടിമ), ഏതവസ്ഥയുടെ പേരാണ് ഉബുദിയത് (അടിമത്തം); ഏത് പ്രവർത്തനരീതിയുടെ പേരാണ് ഇബ്രാഹിം, ദീനിന്റെ വിവക്ഷയെന്ന്? എന്നെല്ലാം അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. അതിനാൽ, എല്ലാവർക്കുമുള്ള ഇബ്രാഹിം ഉപേക്ഷിക്കുക; അല്ലാഹുവിനുമാത്രം ഇബ്രാഹിംചെയ്യുക; മറ്റൊരാൾ ദീനുകളിൽനിന്നും വിട്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ ദീനിൽ പ്രവേശിക്കുക എന്നാഹ്വാനം ചെയ്തപ്പോൾ, മുൻപുനിന്നു ഈ പ്രബോധനം ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ അവർക്ക് ഒരാശയക്കുഴപ്പവും നേരിട്ടില്ല. ഈ അധ്യാപനം തങ്ങളുടെ ജീവിതവ്യവസ്ഥയിൽ ഏതുതരം പരിവർത്തനമാണാവശ്യപ്പെടുന്നതെന്ന് കേട്ടമാത്രയിൽ അവർക്ക് മനസ്സിലായിരുന്നു.

എന്നാൽ, മുൻപുനിന്നു അവതരണവേളയിൽ സുഗ്രഹമായിരുന്ന ഈ പദങ്ങളുടെ മൗലികാശയങ്ങൾ പിൽക്കാല നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ ക്രമേണ ക്രമേണ മാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഏതത്തോളമെന്നാൽ, പ്രസ്തുത പദങ്ങൾക്ക് അവയുടെ വിശാലമായ അർത്ഥം നഷ്ടപ്പെടുകയും, അങ്ങനാറ്റം പരിമിതവും അവ്യക്തവുമായ ആശയങ്ങളിൽ അവ ഒരുങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു. കളങ്കമറ്റ അറബിഭാഷാ ആസ്വാദനത്തിൽ സംഭവിച്ച അപചയമായിരുന്നു അതിനൊരു കാരണം. മുൻപുനിന്നു അവതരണവേളയിൽ അനിസ്ലാമികസമൂഹത്തിൽ ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബ്രാഹിം, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അർത്ഥങ്ങൾ, പിന്നീട് ഇസ്ലാമികസമൂഹത്തിൽ ജനിച്ചവളർന്നവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവശേഷിച്ചിരുന്നില്ല എന്നതാണ് മറ്റൊരു കാരണം. ഈ രണ്ടു കാരണങ്ങളാൽ, പിൽക്കാലത്തുവന്ന ഭാഷാകൃതികളും വ്യാഖ്യാനഗ്രന്ഥങ്ങളും മിക്ക മുൻപുനിന്നുപറഞ്ഞതും അവയുടെ മൗലികമായ ഭാഷാർത്ഥങ്ങൾക്കുപകരം അന്ന് മുസ്ലിംകൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്ന അർത്ഥങ്ങളിൽ വിശദീകരിച്ചുതുടങ്ങി.

('മുൻപുനിന്നു നാലു സാങ്കേതിക ശബ്ദങ്ങൾ' എന്ന മൗദുദിയയുടെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന്)

(ഇമാജത്തെ ഇസ്ലാമിയുടെ സ്ഥാപകൻ അബൂൽ അസ്ലാ മൗദ്യൂദി 'ഖുർആനിലെ നാലു സാങ്കേതിക ശബ്ദങ്ങൾ' എന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ, ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബാദത്ത്, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങൾ വിശദീകരിക്കവെ നടത്തിയ അതിഗുരുതരമായ പ്രസ്താവനയാണ് നാം മുകളിൽ വായിച്ചത്. പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിൽ മൗദ്യൂദിദൈവതരിപിച്ച നൂതന വാദങ്ങൾ ലോകത്ത് സർവ്വാംഗീകൃതമാണ് എന്ന് പ്രചരിപ്പിച്ചു നടക്കുന്ന ഇമാജത്തുകാരുണ്ട്. എന്നാൽ ഇമാജത്തിന്റെ ഈജിപ്ഷ്യൻ പതിപ്പായ ഇഖ് വാനൂൽ മുസ്ലിമുന്റെ 'മുർശിദുൽ ആമ്മായിറൂന്ന് ഹുസൈൻ ഹുജൈബി തന്റെ 'ദുആത്തൂൻ ലാ ക്വുളാത്തൂൻ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ, മൗദ്യൂദിയുടെ പ്രസ്താവനയെ അതിനിശിതമായ നിലക്ക് ചണ്ഡിച്ചു കൊണ്ടെഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ആ ഭാഗത്തിന്റെ അറബി മൂലവും തർജ്ജമയുമാണ് ചുവടെ. മൗദ്യൂദിയുടെ ആശയഗതിയെ ആവോളം ഉൾക്കൊണ്ട 'ഇഖ് വാനി'ന്റെ ആധികാരിക തൃലിക തന്നെ മൗദ്യൂദിയുടെ 'ശബ്ദങ്ങൾ'ക്കെതിരെ ചലിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ കൗതുകം തോന്നുന്നു.)

اعتراض على بعض ما قرره الأستاذ المودودي:

"نورد أولا على التقرير بأن معاني الألوهية والربوبية والعبادة والدين كانت شائعة معروفة بين العرب من قبل البعثة وأنها بعد ذلك قد ضاعت وتبدلت وانحصرت في معانٍ ضيقة محدودة غير ما كانت تتسع له من قبل."

"فبقول بعون الله إن هذا التقرير لا يتفق مع الواقع، "

"والقرآن الكريم يزخر بالآيات البينات لمعاني الألوهية والربوبية والعبادة والدين، وأول ما يجده القارئ لكتاب الله تعالى الآية الكريمة: ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾، (الفتحة:1)،....."

"هذا قليل من الكثير الذي جاء به القرآن الكريم موضحاً معنى الألوهية مبيِّناً خصائصها وأبعادها وقدراتها وسلطانها...."

"....."

أيصح بعد ذلك القول بأن معاني الألوهية قد ضاعت وتبدلت ولم تعد شائعة معروفة وأن الذين ولدوا في الإسلام وفي رحاب ذلك الفيض الزاخر من آيات الله لم يبق لهم من معاني كلمات "الإله والعبادة والرب والدين" ما كان شائعاً معروفاً في الجاهلية قبل نزول القرآن؟! أيصح في الواقع أنه لما كان العرب قبائل شتى متفرقة ومختلفة ولكل منها لهجتها، لا تجمعها رئاسة أو ثقافة أو معتقدات موحدة وكانوا أمة أمية ندر

فيهم من ألم بالقراءة وبالكتابة يكسوهم الجهل والانحطاط ليس لهم كتاب أو إحاطة بعلم أو فن، لما كانوا كذلك كان مفهوم كلمات الإله والرب والعبادة والدين شائعاً بينهم معروفاً لدى كل امرئ منهم على حد سواء وعلى صفة معينة محددة - فلما نزل كتاب الله تعالى بالذكر المحفوظ الذي لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه مشتملاً على البيان الجلي والإيضاح الشامل، يتعبد الناس بتلاوته آناء الليل وأطراف النهار ويجهرون به في صلوات تقام جماعة في المساجد وغيرها ضاعت تلك المعاني واندثرت ولم تعد شائعة بين الناس بمثل ما كانت شائعة بينهم في الجاهلية - أيصح ذلك وكتاب الله محفوظ بين المسلمين ولو قرأ أيهم الفاتحة وقل هو الله أحد أو المعوذتين أو سمعها لا طلع وعرف وأبصر ما لم يكن يعرف الجاهلي عنه شيئاً..؟

أما كان الواجب قبل أن يلقي ذلك القول أن يقدم له بالدلائل التي تدل على صحته؟.

أما وإذا جاء القول "إن الذين ولدوا في المجتمع الإسلامي ونشأوا فيه لم يكن قد بقي لهم من معاني كلمات الإله والرب والعبادة والدين ما كان شائعاً في المجتمع الجاهلي قبل نزول القرآن بلا برهان يقوم حجة على صدقه وصحته فإنه يكون مجرد قول لا حجة له

ഉസ്താദ് മൗദൂദിയുടെ ചില പ്രസ്താവനകളോടുള്ള വിയോജിപ്പ്

"ഉല്യഹിയത്ത്, റുബൂബിയത്ത്, ഇബാദത്ത്, ദീൻ എന്നിവയുടെ ആശയങ്ങൾ പ്രവാചക നിയോഗത്തിനു മുമ്പ് അറബികൾക്കിടയിൽ സാർവത്രികവും സുഗ്രാഹ്യവുമായിരുന്നവെന്നും, പ്രവാചക നിയോഗത്തിനു ശേഷം ആ പദങ്ങൾക്ക് മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന വിശാലത നഷ്ടപ്പെട്ട്, സകുചിതാശയങ്ങളിൽ ഒരുങ്ങിപ്പോയെന്നുമുള്ള (മൗദൂദിയുടെ) പ്രസ്താവനയോട് നാം വിയോജിക്കുന്നു."

"അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായത്താൽ നമുക്ക് പറയാനാവും, ഈ പ്രസ്താവന സത്യവുമായി യോജിക്കുന്നയില്ല..."

"ചുർആനിൽ ഉല്യഹിയത്ത്, റുബൂബിയത്ത്, ഇബാദത്ത്, ദീൻ എന്നിവയുടെ ആശയങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള സൂക്തങ്ങൾ എമ്പാടുമുണ്ട്. അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥം പാരായണത്തിനൊരുങ്ങുന്ന രൊൾ ആദ്യം കാണുന്നതു തന്നെ "ബിസ്മില്ലാഹിർ റഹ്മാനിർ റഹീം" (ഫാതിഹ:1) എന്ന മഹദ്വചനമാണ്,....."

(തുടർന്ന് ഗ്രന്ഥകാരൻ അമ്പതോളം ആയത്തുകൾ തെളിവായി ഉദ്ധരിക്കുന്നു)

"ഇത് ഉല്പാദിപ്പിച്ചതിന്റെ ആശയം വ്യക്തമാക്കിയും അതിന്റെ പ്രത്യേകതകളും വശങ്ങളും കഴിവുകളും സ്വാധീനവും വിശദീകരിച്ചും ഖുർആനിൽ വന്ന ആയത്തുക്കളിൽ നിന്ന് അല്പം മാത്രമാണ്."

"ഉല്പാദിപ്പിച്ചതിന്റെ ആശയം നഷ്ടപ്പെടുകയും ക്രമേണ ക്രമേണ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നും, അതിന്റെ മൗലികാശയം (മുസ്ലിംകളിൽ) സാർവത്രികവും സുഗ്രാഹ്യവുമായിരുന്നില്ല എന്നും, ഖുർആനിനുമുമ്പ്, അനിസ്ലാമിക സമൂഹത്തിൽ സുഗ്രാഹ്യമായിരുന്ന ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബ്രാദത്ത്, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങളുടെ ആശയങ്ങൾ, ഇസ്ലാമിൽ ഇനിച്ച്, ദിവ്യ വചനങ്ങളുടെ സമൂഹയിൽ വളർന്ന ആളുകളിൽ അവശേഷിച്ചിരുന്നില്ല എന്നും പറഞ്ഞാൽ ഇനി ശരിയാകുമോ? വിവിധ, വ്യത്യസ്ത, വിഭിന്ന ഗോത്രക്കാരായിരുന്നു അറബികൾ. ഓരോ ഗോത്രത്തിനും ഓരോ ഭാഷാശൈലി. ഒരു നേതൃത്വമോ, സംസ്കാരമോ, ഏകീകൃത വിശ്വാസ സംഹതയോ അവരെ ഏകോപിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. നിരക്ഷരരായ സമൂഹമായിരുന്നു അവർ. എഴുതാനും വായിക്കാനും അറിയാവുന്നവർ അപൂർവ്വം. അധഃപതനവും അജ്ഞതയുമാണ് അവരെ മൂടിയിരുന്നത്. ഒരു ദിവ്യ ഗ്രന്ഥമോ കലാ ശാസ്ത്ര വവരമോ അവർക്കില്ല. അവർ ഇങ്ങനെയൊക്കെ ആയിരുന്നിട്ടും ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബ്രാദത്ത്, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവ് അവർക്കിടയിൽ വ്യാപകമായരുന്നു എന്നും അവരിലെ ഓരോ വ്യക്തിക്കും അതിനെ സംബന്ധിച്ച അറിവ് ഒരേ അളവിൽ, നിർണ്ണിത സ്വഭാവത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും പറയുന്നത് ശരിയാകുമോ? സുരക്ഷിത ഉപദേശവുമായവതരിച്ചു, ഒരു നിലക്കും ബാതിലുകൾ ബാധിക്കാത്ത, കൃത്യവും സമഗ്രവുമായ വിശദീകരണം നൽകുന്ന, രാപകലുകളിൽ പ്രതഫലേച്ഛയോടെ ഇനങ്ങൾ പാരായണം ചെയ്യുന്ന, പള്ളി കളിലെ ഓരോ ജമാഅത്തു നമസ്കാരങ്ങളിലും മറ്റും ഉറക്കെ ഓടുന്ന ഖുർആൻ അവതരിച്ചതോടെ, അനിസ്ലാമിക കാലത്ത് വ്യാപകമായിരുന്ന ആ ആശയങ്ങൾ മുഴുവനും നഷ്ടപ്പെടുകയും ചരിനമായിപ്പോകുകയും ചെയ്തു എന്നോ? അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥം മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ സുരക്ഷിതമായി നിലനിൽക്കെ അങ്ങനെയൊരു വാദം പറയാമോ? ഫാതിഹയോ, ഇഖ്ലാസോ, അലഖ് നാസ് സൂറത്തുകളോ പാരായണം ചെയ്യുന്ന അല്ലെങ്കിൽ ശ്രവിക്കുന്ന ഏതൊരു മുസ്ലിമിനും, ജാഹിലി ജനത മനസലാക്കി യിട്ടില്ലാത്തവ പോലും ഉൾക്കാഴ്ചയോടെ മനസിലാക്കാനാവും എന്നതല്ലെ സത്യം?"

"ഇത്തരമൊരു വാദം പറയുമ്പോൾ അതിന്റെ സ്വീകാര്യതക്ക് ഉപോദ്ബലകമായ തെളിവുകളുദ്ധരിക്കാൻ ബാധ്യതയില്ലെ?" ആകയാൽ "ഖുർആന്റെ അവതരണ വേളയിൽ അനിസ്ലാമിക സമൂഹത്തിൽ ഇലാഹ്, റബ്ബ്, ഇബ്രാദത്ത്, ദീൻ എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അർത്ഥങ്ങൾ പിന്നീട് ഇസ്ലാമിക സമൂഹത്തിൽ ഇനിച്ച് വളർന്നവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയി എന്ന മൗദുദിയുടെ വാദം അടിസ്ഥാനരഹിതമാണ്. തെളിവില്ലാത്ത വെറുമൊരു ഇല്പനം മാത്രം"

(ദ്വുആത്തുൻ ലാ ഖുളാത്തുൻ ഹുസൈൻ ഹുജൈബി)

അബൂനസിഫ്, പറളി